

LA INDÚSTRIA

AGAPIT VALLMITJANA I BARBANY (1832-1905)

1884

Escultura / Pedra calcària

3,97 x 2 x 2 m (figura)

Codi 1027 - 1

Parc de la Ciutadella, entrada Passeig Lluís Companys

El mes d'abril de 1883, s'encarrega oficialment als germans Vallmitjana les quatre estàtues que havien de coronar els pedestals de les monumentals portes dels jardins de la Ciutadella, escultures que es realitzarien en una de les barraques situades al mateix parc.

L'al·legoria a la indústria no era la primera vegada que era tractada pels Vallmitjana, atès que l'any 1862 ja havien esculpit una estàtua representant la indústria, que juntament amb una del comerç, anaven destinades a guarnir l'edifici del Banc de Barcelona. El tema també era recurrent per altres punts, tal com demostra que el febrer de 1883 es col·loquen, a les fornícules de la façana del Casino Mercantil, dues estàtues representant el comerç i la indústria, obres respectivament de Rossend Nobas i de Joan Roig i Soler. Amb aquests encàrrecs es fa present la filosofia dels comitents, els quals preferien aquests tipus d'al·legories a les representacions de sàtirs, Venus i altres mites pagans.

El setembre de 1882 ja es tenia fet l'esbós, igual que estaven fets els de les altres tres estàtues que havien de situar-se en els quatre pedestals d'entrada al Parc. Les escultures serien fetes en pedra de la província de Lleida, decisió que no va agradar a molts que deien que era preferible que aquest tipus de peces es fessin de marbre, material que hom considerava que tenia més durada i bellesa i era més fàcil de netejar. El gener de 1883 se n'aprova la realització. L'escultura definitiva s'acabà a començament del mes de juliol de 1884 i fou la primera escultura del conjunt - format per l'agricultura, la indústria, el comerç i la marina- que se situà al seu lloc, concretament el 15 de novembre de 1884, a sobre d'un dels pedestals que hi havia a l'entrada del parc que mira al saló de Sant Joan. Seguint la iconografia tradicional, la indústria està simbolitzada per una deessa que recorda Diana, amb el bust nu i vestimenta clàssica, que recolza sobre una gran roda dentada. L'obra està ben concebuda en la seva totalitat, si bé hi ha alguns aspectes que poden sorprendre com és la posició de la cama dreta i alguna desproporció a les mans i la caracterització del rostre. En aquests, no es van preocupar de buscar línies que afavorissin pels quatre costats l'efecte escultòric, com indica la disposició dels objectes agrupats al costat de la figura. Cal dir que, si bé el model va ser fet per Agapit Vallmitjana i no pel seu germà Venanci en intercanviar-se els contractes, en l'execució final hi treballà l'escultor Josep Carcassó.

Fitxa: Isabel Coll

